

BATERIJOSE IR AKUMULIATORIUOSE ESANČIŲ MEDŽIAGŲ KELIAMAS PAVOJUS APLINKAI IR ŽMONIŲ SVEIKATAI

Ne visus buitines chemijos produktus iki galo suvartojame. Tenka išmesti pasenusius baterijas ir akumulatorius bei elektros ir elektroninės įrangos atliekas. Visos šios pavojingos atliekos dažnai nesusimąstant išpilamos į bendrą šiukšlių konteinerį, pamiškę ar šalikelės griovį, taip sukeliant pavojų viskam, kas gyva. Patekusios į aplinką pavojingos medžiagos gali garuoti, patekti į gruntinius vandenis, užsidegusios išskirti kenksmingas medžiagas. Tai gali sukelti negrįžtamus žmonių sveikatos ir ekosistemų pakenkimus. Dėl šios preižasties

Baterijos sudaro mažiau nei ketvirtadalį visų pavojingų atliekų, tačiau, remiantis tyrimų duomenimis, joms tenka daugiau nei 50 % visų sunkiųjų metalų atliekų. Baterijose yra mažiausiai 22 nuodingi aplinkai ir sveikatai elementai. Kai baterijos naudojamos ar tiesiog laikomos namuose, žalos jos nedaro. Tačiau ir automobilio akumulatorius, ir maža baterija turi vienokių ar kitokių metalų. Ypatingą grėsmę aplinkai kelia baterijose esantys sunkieji metalai (turintys didesnę kaip 5 g/cm³ tankį) - švinas, gyvsidabris ir kadmio. Kiti baterijose esantys sunkieji metalai - cinkas, varis, manganas, litis ir nikelis - taip pat kaupiasi aplinkoje ir todėl neturėtų būti šalinami kartu su komunalinėmis atliekomis. Jei baterijų ir akumuliatorių atliekos išmetamos į sąvartynus su buitinėmis atliekomis, jos pradeda irti ir skleisti medžiagas, kurios gali pakeisti cheminę dirvožemio sudėtį, nudeginti augalų lapus, gyvūnų odą. Iš aplinkos sunkieji metalai gali patekti į maistui auginamus augalus, būti išplauti į vandens telkinius ir iš čia patekti į gyvūnų bei žmonių organizmus. Patekę į žmogaus organizmą sunkieji metalai gali pažeisti DNR ir ląsteles. DNR pažeidimai padidina tikimybę susirgti vėžinėmis ligomis. Gyvsidabris kenkia fermentų veiklai, pažeidžia centrinę nervų sistemą. Per didelį kiekį švino stabdo vaikų augimą ir intelektualinį vystymąsi. Gali sukelti chronišką neigiamą poveikį kraujotakos ir nervų sistemai. Kadmio sulėtina baltymų apykaitos procesus organizme, kas sukelia galvos skausmus, svaigulį, susierzinimą, nemigą, blogą apetitą, pykinimą bei vėmimą, uoslės jautrumo sutrikimus, nosies kraujagyslių trūkinėjimus (kraujavimą), sunkų kvėpavimą, kosulį bei skausmus krūtinės srityje. Didelė nikelio koncentracija sukelia grėsmę sirgti prostatos, plaučių vėžiu, padidėja rizika širdies ligoms.

Baterijos ir akumulatoriai atitinkamai ženklinami, tokiu būdu juos išskiriant kaip pavojingus aplinkai. Ženklimas nurodo:

- kad išsekvotos baterijos ir akumulatoriai turi būti surenkami atskirai nuo kitų buitinių atliekų (ženklimo simbolis, nurodantis atskirą surinkimą, yra kryžmai perbrauktas konteineris);
- kad baterijose ir akumulatoriuose yra sunkiųjų metalų (ženklimo simbolis, nurodantis, kad yra sunkiųjų metalų, yra atitinkamo sunkiojo metalo cheminis simbolis (Hg, Cd ar Pb) priklausomai nuo baterijos ar akumulatoriaus tipo).

Pagal ES reikalavimus, akumulatoriai ir baterijos turi būti surenkamos ir perdirbamos taip, kad būtų galima pakartotinai panaudoti visas medžiagas, sudarančias šias atliekas – sunkiuosius metalus, plastikus, sieros rūgštį, stibį ir kitas chemines medžiagas.

Panaudotas baterijas ir akumuliatorių atliekas būtina rinkti, išskirti iš bendro atliekų srauto ir išmesti į specialius konteinerius, statines, dėžutes ar kitokias tam skirtas talpyklas. Tokias talpyklas dažniausiai galima rasti prekybos centruose, valstybinėse ir savivaldos įstaigose, degalinėse, švietimo įstaigose bei kitose baterijų ir akumuliatorių įsigijimo vietose.

Pagal atliekų tvarkymą reglamentuojančias teisės normas, visos surinktos baterijų ir akumuliatorių atliekos turi būti perduodamos šias atliekas tvarkyti turinčioms teisė įmonėms.

Baterijos ir akumulatoriai bei elektros ir elektroninės įrangos atliekos priimamos nemokamai:

UAB „Skaidula“

Naugarduko g. 68b, LT-03203 Vilnius

Tel.: 8 5 2397773, faks.: 8 5 2397778,

El.paštas: office@skaidula.lt, tinklalapis: www.skaidula.lt

Kontaktinis asmuo: Logistikos vadybininkas Georgijus Vrublevskis

Skatiname Jus - vartotojus ne tik rinkti baterijas bei atiduoti jas perdirbimui, bet ir rūšiuoti atliekas. Neatidėkite to kitai dienai, pradėkite jau šiandien.